

Pınar
K ur

Asılacak Kadın

PINAR KÜR
ASILACAK
KADIN

Can Çağdaş

Asılacak Kadın, Pınar Kür

© 1985, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1.-2. basım: Bilgi Yayınevi, 1979

3. basım: Yazko, 1983

4.-9. basım: Can Yayınları, 1985-2005

10.-16. basım: Everest Yayınları, 2008-2012

17.-21. basım: Can Yayınları, 2016-2018

25. basım: Aralık 2020, İstanbul

Bu kitabın 25. baskısı 2 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Sırma Köksal

Düzeltili: Eser Demirkan

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-3298-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750732980

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

PINAR KÜR
ASILACAK
KADIN

ROMAN

♥can

Pınar Kür'ün Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Akışı Olmayan Sular, 1983

Bir Deli Ağaç, 1984

Küçük Oyuncu, 1985

Yarın Yarın, 1985

Bitmeyen Aşk, 1986

Sonuncu Sonbahar, 1992

Aşkın Sonu Cinayettir (Mine Söğüt'le birlikte), 2016

Sadık Bey, 2016

Bir Cinayet Romanı, 2017

Cinayet Fakültesi, 2017

Hayalet Hikâyeleri, 2017

PINAR KÜR, Bursa'da doğdu ama hiç orada oturmadı. Çocukluğu Anadolu'nun çeşitli kentlerinde ve Londra'da geçti. On üç yaşında gittiği ABD'de beş yıl kaldı. Ortaöğrenimini New York'ta tamamladı, yükseköğrenimine yine orada başladı. İstanbul'da Robert Kolej Yüksek Okulu'nu bitirdikten sonra beş yıl Paris'te yaşadı. Sorbonne Üniversitesi'nde, Karşılaştırmalı Edebiyat Kürsüsü'nde doktora yaptı. Yurda döndükten sonra Devlet Tiyatrosu'nda çalışmaya başladı. Çeşitli gazete ve dergilerde tiyatro eleştirileri yazdı. 1984'te *Akışı Olmayan Sular* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı kazandı. İstanbul Bilgi Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı.

Ezilmiřlięi meslek
edinmiř olanlar için

YALI CİNAYETİ SANIKLARI MAHKÛM OLDU

Birkaç ay önce kamuoyunu haftalarca meşgul eden ve halk arasında “Yalı Cinayeti” olarak adlandırılan dava dün sonuçlanmış ve sanıklardan Melek Ebruzade idama, suç ortağı Yalçın Özveren ise ömür boyu hapse mahkûm olmuşlardır.

Hatırlanacağı gibi, şehrimizin en eski ailelerinden birine mensup olan, Ebru Mustafa Paşa'nın torunu, tanınmış işadamlarından Cemil Ebruoğlu'nun büyük kuzeni Hüsrev Ebruzade, Boğaziçi'ndeki yalısının bahçesinde ölü bulunmuş; birkaç yıl önce gizlice evlendiği anlaşılan Melek adlı karısı genç âşığıyla bir olup yaşlı eşini öldürmekle suçlanmıştı. Büyük bir skandala yol açması beklenen dava, mahkeme heyetinin gizli oturum kararı alması sonucu derin bir esrara bürünmüştü.

Dün açıklanan karardan sonra, sanık avukatı temyize başvuracağını belirtmiştir.

Yandaki resimde idama mahkûm olan güzel Melek ve on yedi yaşındaki âşığı Yalçın Özveren görülmektedir.

FAİK İRFAN ELVERİR'İN
GECE YARISI DÜŞÜNMELERİ

Hiçbir şey demedi. Duruşma boyunca bir tek söz çıkmadı ağızından. Olacak iş midir. Görülmüş müdür sanığın böylesi. Hep bir şeyler söylemek için çırpınırlar. Sorduğunuzun on katını anlatabilmek için yırtınır dururlar. Zorla susturursun. Buysa hiç konuşmadı. Bütün sualleri cevapsız bıraktı. Böylece geçsin zapta. Son sözü soruldukta sükût etmiştir. Duruşma boyunca hiçbir soruya karşılık vermemiştir. Sağır ve dilsiz olmadığı hekim raporuyla tepsit olunmuştur. Hep sustu. Öyle domuz domuz bakıp durdu sadece. Son celsede karar okunduğunda bile.

Tık. Kalem kırıldı. Gözünü bile kırpmadı. Bilmiyor mu kalemin kırılmasının ne manaya geldiğini. Bilir bilir. Gene de domuz domuz bakar gözünü gözüme dikip. İyi tanırım o bakışları. Nihal de öyle bakar oldu kaç senedir. Bu gibilerin tek müdafaası susmak. Kötü kötü bakmak. Aklı sıra adam yerine koymuyor beni. Geçti o günler. Adam yerine konmadığımız günler çok gerilerde kaldı. Artık adıyla sanıyla. Aklı sıra benim kendisi kadar kötü olduğumu biliyor da gözüme gözüme baka baka bildiğini açıklıyor. Açıklasın bakalım ne biliyormuş. Ne bilebilirmiş. Bir şey bilseydi. Canını kurtaracak bir tek bahanesi olsaydı söylemez miydi. Elbet söy-

lerdi. Yaşamaya düşkün olur bu gibiler ne kadar pis olursa olsun yaşamları. Nihal biliyor evet. Ali'yi içeri attırmanın ben olduğumu biliyor. O da susuyor ama. Hep susuyorlar. Suçluluğu kesin olanlar. Ne yapsalar suçluluktan kurtulamayacaklarını bilenler. Susmak. Neden. Çünkü her dediği daha bir çirkefe batıracak onu. Susuyor ki bildiği söylemediği bir şey var sansınlar. Nitekim Mefaret öyle sanmadı mı. Kaç yıllık tecrübeli hâkim olduğu halde hem. İşin içinde bir iş var diye ille de inat etmedi mi muhalefet şerhinde. Aldatmasını bilirler tabii. Bunun da aldatmasını iyi bildiği ayan beyan anlaşılmadı mı şahitlerin ifadelerinden. Gene de kandı işte Mefaret. Ne de olsa kadın. Ötekinin o Melek denen karının her türlü numarası da yerinde zaten. Arada o domuz gözlerini kucağına indiriyor önünde kavuşturduğu ellerine bakıyor ki masum sansınlar. Halbuki pis elleri. Pis. Pis. Ne kadar yıkanmış olsa da pis. Ne kadar gün boyu çivitli sudan çıkmamış olsa da pis. Anam olacak karı öyle derdi. Gün boyu çivitli sudan çıkmıyor ellerim sen okuyasın diye. Gene de pisti her yanı. Çamaşırları ağartan çivit ellerini kara mı boyardı. Erkek eli gibi kocaman eller. Parmaklar boğum boğum. Çatlak çatlak. Başkalarının evini temizleyip bizim eve döndüğünde mi dolardı çatlaklara pislik. Pis pis kokardı. Hepimiz pis kokardık. Başkalarının çamaşırlarını yıkamaktan bizimkine sıra gelmez miydi. Yıkasaydı bile. Yıkardı herhalde. O çamur tabanlı tek odanın içinde kaç zaman temiz kalabilirdi ki herhangi bir şey. Sidikli derlerdi bana ortaokuldayken. Unutabilir miyim. İlkokuldayken herkes mi sidik kokardı ne. Ercan kokmazdı herhalde. Hatırlamıyorum. Adı aklımda ama. Nasıl da unutmamışım. Yıllar var düşünmedim onu. Bu gece neler oluyor anlamıyorum. Uyuyacağıma çocukluğumun pisliğini düşünmek. Hep o pis katil karı yüzünden.

Tık. Kalem kırıldı. Gözünü kırpmadı. Sanki kokumu duyuyor. Ortamektebe vardığımda duydum kokumu ilk defa. Ercan'ın yanında duymamış mıydım. Ercan. Yedi yaşımın arkadaşı. İlk ve son arkadaşım. Annesi izin verdiği müddetçe. Annesi bıktım bu pis piçten deyinceye kadar. Hakkı vardı kadının elbet. Kokumu çoktan duymuş olmalıydı. Onca ay sabrettiği iyi. Ne güzel göründü bana evleri. Gecekondu olmayan bir ev. Uzaktan çok uzaktan görünenlere benzeyen. Ama o kadar uzakta değil. Yakında. Mahallede sayılmasa bile ufukta gölgeleri görülenlerden çok daha yakın. Asfaltın orada. Tek katlı derme çatma gecekonduardan besbelli apayrı. İki katlı. Gene de adı bizim mahalleydi. Asfaltın öte yanında tüm gecekonduaların önünde. Hepsine de yukardan bakar gibi sanki. İki katlı merdivenli taşlıklı bir ev. İçinde halılar koltuklar radyo. Ev okuldan uzak olmasaydı Ercan ana kuzusu olmasaydı arkadaşım olur muydu. O gün neden gelmemişti anası onu almaya acaba. İlk kez şimdi merak ediyorum. Nereden geldiyse aklıma seneler sonra. Hastalanmış mıydı. Küçük kızı mı hastalanmıştı yoksa. Hastalanmaların hepsi yalan. Anamınki de öyleydi. Yürek yumuşatmak için sadece. Yutarsan eğer tabii. Belki çocuk okulda diye âşığını eve almıştı da saati unutmuştu. Âşığını eve alan kadınlar. Nihal. Bütün kadınlar âşıklarını eve alırlar mı. Nihal. Çocuğumuz bile olmadı ki hiç değilse eve âşık alma saatlerini kısıtlayacak. Ercan'ın annesinin âşığı var mıydı. Olmaz olur mu. O günden sonra sevinmiştir. Âşığının koynunda yarım saat daha uzun kalabileceği için. Oğlunu eve getirecek birini bulduğu için. Neler yapıyordu âşığıyla kim bilir. Bilemem ki. Hiçbir kadının âşığı olamadım ki. Ömrüm boyunca kokusunu alacak kadar yanına yaklaştığım kadınlar. Nihal. Pasaklı anam. Sümüklü kız kardeşlerim. Nihal. Bir de doğru ya Ercan'ın annesi. Mutlaka bir âşığı vardı. Ka-

dınlar için ne kadar kolay. Kadın olmak yeterli sanki. Keşke götürmeseydim Ercan'ı o gün evine. Ama o zaman evin içini hiç göremezdim. Nasıl da tertemiz. Yerlerde halılar. Ayağını çıkar da öyle gir. Yarın da gel olur mu. Bu yalnız başına bilemiyor yolu. Sen getiriver. Çantasını da sen taşıyiver. Güçlü kuvvetlisin maşallah. Buna ağır geliyor. Onun için mi gelirdi allahın günü Ercan'ı mektepten almaya. Çocuğunu okuldan almaya gelen tek anne. Yoktu bizim mahallede öyle el üstünde tutulan bebeler. Herkesin anasının işi vardı. Çocuğumuz olmuş olsa Nihal kırmızı Mercedes'ine biner de öyle gider mektepten almaya allah bilir. Parası bol olanın çocuğu da kıymetli oluyor nedense. Aptal aptal bakardık neden her gün geliyor bu kadın diye. Ercan'ın çantası ağır geldiği için demek. Ya da henüz âşık edinemediği için. O günden sonra rahatlamıştır ama. Kış boyu ben taşıdım Ercan'ın çantasını. Hiç de ağır gelmezdi. Ayaklarımı çıkarıp halılar döşeli eve girebilmek uğruna. Çelimsizdi Ercan. Besbelli bizden daha iyi gıda aldığı halde neden çelimsizdi. Korkaktı da. Ama akıllıydı. O gün eve nasıl gideceğim diye ağlamıştı ama okumayı benden önce sökmüştü. Ağladığını görünce neden konuştum onunla. Yüreğimin iyiliğinden mi. Belki o zamanlar iyi yürekliydim. Hayır değildim. İyi yürekli olmak allah vergisi değil ki. Sonradan öğrenilen bir şey. O yaşadığım iğrenç evde nasıl öğrenecektim iyi yürekli olmayı. Belki de Ercan'ın halılar döşeli bir evde oturduğunu çakmıştım. Ayrıydı bizden. Başkaydı. Kokmazdı. Kokmadığını duymazdım ama. Ya da ne olduğunu kestiremediğim bir eksiklik olarak duyardım. Ya da fazlalık. Başkalık işte. Artık kokanlarla kokmayanları ayırt edebiliyorum. Tabii. Bunca sene geçti aradan.

Tık. Kalem kırıldı. Gözünü kırpmadı. Sanki kokumu duyuyor o da. Tıpkı Ercan'ın annesi gibi. İkinci

ben söktüm okumayı. Ercan'dan sonra. Sınıfın ikincisi. Ama daha sonra birinci. İkinci sınıfta. Ercan'ın annesi beni evden kovduktan sonra. Birinci sınıfta ikinci. İkinci sınıfta birinci. Daha akıllıydım Ercan'dan. Ne oldu acaba. Büyük adam oldu mu benim gibi. Büyük adam olsaydı işitirdim adını. *Ben* birinci oldum. Ama evinin tabanı toprak olduktan sonra birinci olmak neye yarar. Kim inanır çamurdan zekâ fışkırabileceğine. Hiç kimse. Bir tek ben. Ben biliyordum günün birinde büyük adam olacağımı. Ta o zamandan biliyordum. Nefret ettim Ercan'dan. Nasıl da nefret ettim. Delicesine. Tek arkadaşımın nefret ettim. Halbuki o beni severdi. Bütün çaldıklarımı bana kendisinin verdiğini söyledi. Enayi. Neden severdi beni. Sümüklü pisliğime bakıp bakıp kendi üstünlüğünü hissettiği için mi. Yoksa o ağladığı gün eve götürdüm diye mi. Arkadaşı sandığı için beni. Annesinden daha güvenilir bulduğu için. Halbuki ben sırf o eve girebilmek için giderdim onunla. Nereden bilsin. Ondan nefret ettiğim halde giderdim. Onu deli gibi kıskandığım halde. Oyuncaklarını hep bile bile kırdığım halde. O zamanlar böyle bol da değildi oyuncaklar. Her köşe başında satılmazdı. Önemli şeydi bir oyuncuğun kırılması. Azar işitir dururdu Ercan. Oyunlarda istediğimi yapmadığında gidiyorum diye tehdit ederdim. Gitme diye yalvaracağımı bildiğim için. Sırf o eve gitmek. Hep o evde yaşayabilmek. Yapmayacağım yoktu. Günün birinde ondan da mükemmel bir evde yaşamayı hayal etmiş miydim o vakitler. İmkânı var mı? Ondan daha mükemmel bir ev olabileceği akla gelir mi. Öyle bir evde yaşamak için her şeyi yapabileceğimi bilebilir miydim. Kırmızı bir Mercedes'e binebilmek için şoföre göz yummak. Göz yummak değil. Hayır. Biliyorum yapacağımı ben. Nasıl okuyacağım canlarına. Hepsinin. Gelme dediklerinde de giderdim. Hadi oğlum git artık senin evin yok mu dediklerin-

de ağlaya ağlaya dönmek pasaklı anamın tozlu topraklı babamın sümüklü kız kardeşlerimin titreştikleri tek odalı konduya. Tencerede kaynayan içinde ne olduğu bilinmeyen suya ekmek banmak. Ercanların evini gördükten sonra dayanılır mı. Anladıktan sonra pis olduğumuzu. Bir keresinde nasılsa yemeğe alakoymuşlardı. Köfte ile patates kızartması. Masada yemek yendiğini ilk kez görmüştüm. Pislikten ille de kurtulmaya o zaman mı karar vermiştim. O kızı duruşma salonunda görür görmez tanıdım. O işte o. Pislik o. Üstü başı temiz sözde. Elleri de kirli değil. Sofraya oturmadan el yıkanır kimse öğretmedi mi sana. El yıkamakla temizlenebilecek olsa tüm pislikler. Pisliğin ta kendisi o kız. Masum olmadığını ilk bakışta anladım. Masum olamaz onun gibiler. Bilmez miyim. Aralarında büyüdüm. Ayrıca suçu da işlemiş besbelli. Ne kadar tanık getirselers değişmeyecekti kararım nasıl olsa ya getirdikleri şahitler daha bir açık etti kötülüğünü. Bir de orospuluğu çıktı ortaya. Tek o delikanlıyı baştan çıkarmakla kalmamış meğer. Daha kaç kişinin altına yatmış. Sözümona kurtarmak için anlattırdılar hepsini. Tüm pisliklerini bir bir. Mefaret de tutmuş hafifletici sebeplerden bahsediyor hâlâ. Neymiş hafifletici sebep. İtiraz etmiş mi. Karşı koymuş mu. Hayır. Mahkemede bile ağzını açıp bir şey söylemedi. Hep sustu. Yalan bunlar demedi. Ben yapmadım bu dediklerini demedi. Yüzü bile kızarmadı. Utanmaz. Onlar anlatırken gözümün içine bakamadı ama. Önüne eğdi başını. Nihal'e açık açık sorsam önüne eğer mi başını. Hayır yalandır der mi. Şoförü aldın mı eve. Şoförü de mi. Öyle domuz domuz bakar. Bir şey demez. Belki de güler hatta. Güler mi. Bilmez mi gülerse boğuvereceğimi onu. Daha önce boğmadım. Şimdiye kadar boğmadım. Ama boğacağım bir gün. Korkarım boğmak zorunda kalacağım. Bilmez mi bunu. Nasıl bakar gözüme gözüme. Öteki başını önüne eğdi

Asılacak Kadın, yayımlandığı ilk günden büyük ses getirmiş, gerek anlatım tekniği gerekse kadının toplumda konumlandırılmasına ilişkin cesur tavrıyla Türkçe edebiyatın klasikleri arasına girmiş bir roman. Nicesini gazetelerin iç sayfalarında okuyup geçtiğimiz bir cinayeti ele alan Pınar Kür, kadına karşı örülmüş yargının ardında yatan toplumsal dokuyu da tüm gerçekliğiyle masaya yatırıyor.

"Her biri kendi iç bütünlüğünde, alabildiğine öznel tutulan üç söylem: Çıkarını 'ortak bilinç'in çıkarıyla bütünleştirmiş Faik İrfan Elverir'in insanlıktan soyutlanmış söylemi. Cinsel bir nesne, somut bir çaresizlik, tam bir kurban konumuna yargılı Melek'in, sesi olmayan söylemi. Ve şaşkın, toy bir iyi niyetin çıkmazında bocalayan Yalçın'ın edilginliği aşamayan bilincinden yansıyan söylemi. Bu üçünün, romanın ana sözü bakımından, neredeyse önemini yitiren bir kilit olay (yalı cinayeti) çevresinde sarmallanmasından bir o kadar nesnel bir mesaja ulaşıyor. Pınar Kür'ün, yürekli bir toplumsal eleştiriyi yazının olanaklarıyla bağdaştırdığı bu roman, kadının, dolayısıyla da elbet insanın onurunu tehdit eden yozlaşmışlıktan bir kesiti sorguluyor."

Füsun Akath

#kadınıntoplumdakiyeri #üçüncüsayfahaberi #cinayet #kadınaşiddet
#cinsellik #toplumsaleleştiri

Kapak resmi: August Mücke

can.org.tr | f | i | t can.org.tr

roman

ISBN: 978-975-07-3298-0

9 789750 732980